УДК 004.77:82

Нелюб А.О., *студентка, кафедра МСТ, ХНУРЕ*
Науковий керівник: ***Чеботарьова І.Б.****, ст. викл. каф. МСТ*
Харківський національний університет радіоелектроніки

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ЯК НОВИЙ ПРОСТІР ЛІТЕРАТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Digital technologies are changing the ways literary works are created, distributed, read and discussed. Digital literary platforms combine reading and publishing with communication between authors and readers. The analysis of Wattpad and Booknet demonstrates how such platforms create an interactive environment for reading, writing, self-publishing and literary communication.

Keywords: digital literary platforms, digital literature, online reading, self-publishing, Wattpad, Booknet, author-reader interaction.

Цифрові технології сьогодні змінюють способи створення, поширення та сприйняття літературних творів. Поряд із традиційним видавничим процесом розвиваються цифрові форми публікації та самвидаву, які дають авторам можливість самостійно розміщувати тексти в мережі та взаємодіяти з читацькою аудиторією. Зміни стосуються також практики читання та комунікації навколо літературного контенту [1-3].

Метою дослідження є визначення особливостей цифрових літературних платформ як середовища для читання, створення та поширення літературних творів, а також аналіз взаємодії між авторами й читачами на прикладі Wattpad і Booknet.

Цифрове середовище змінює не лише спосіб поширення твору, а й можливості його сприйняття та обговорення. Одним із напрямів таких змін є розвиток цифрового самвидаву. Український цифровий самвидав зараз

представлений різними жанрами та створює умови для самостійної публікації творів і взаємодії авторів із читачами [2].

Цифровізація впливає і на книжкову культуру. З розвитком цифрових літературних платформ розвиваються нові практики читання, цифрові канали комунікації та поширення книжкового контенту [3]. У зв'язку з цим літературна платформа може розглядатися не лише як електронна бібліотека, а як середовище, що поєднує текст, автора та читача.

Для аналізу було обрано Wattpad і Booknet (табл. 1). Wattpad поєднує читання та написання оригінальних історій. Платформа дає можливість створювати власні тексти, публікувати їх, коментувати твори, голосувати, формувати бібліотеку та списки читання [4]. Таким чином, користувач може виступати не лише читачем, а й автором та активним учасником літературної спільноти. Booknet поєднує функції читання та авторської публікації. Офіційні матеріали платформи передбачають самвидав завершених творів і публікацію книг частинами у процесі написання. Також автор може взаємодіяти з аудиторією та використовувати різні способи поширення творів [5]. Це створює умови для зворотного зв'язку ще до завершення роботи над книгою.

Таблиця 1

Порівняння основних можливостей Wattpad і Booknet

Функція	Wattpad	Booknet
Читання	Читання історій, романів, фанфіків і поезії	Читання завершених та незавершених творів
Створення контенту	Написання та публікація власних історій	Самостійна публікація власних літературних творів
Публікація частинами	Публікація історій окремими частинами	Публікація книг частинами у процесі написання
Взаємодія	Коментарі під час читання та голосування	Коментарі, блоги та зворотний зв'язок із читачами
Особистий простір	Бібліотека та списки читання	Бібліотека та відстеження творів

Проведене порівняння показує, що спільною особливістю Wattpad і Booknet є поєднання читання, створення контенту та комунікації. Користувач

може переходити від ролі читача до ролі автора, а автор отримує можливість безпосередньо працювати зі своєю аудиторією. Така модель відрізняється від традиційної електронної бібліотеки, основним завданням якої є доступ до вже створених текстів.

Важливим елементом цифрових літературних платформ є зворотний зв'язок [6]. Коментарі та реакції дозволяють читачам висловлювати власну думку, а авторам – отримувати інформацію про сприйняття твору. Дослідження сучасних цифрових літературних практик показують, що соціальні та цифрові платформи стають частиною процесу створення, поширення і споживання літературного контенту. Цифрові літературні платформи формують новий простір взаємодії між автором, текстом і читачем. Аналіз Wattpad і Booknet показав, що основними складовими такого середовища є читання, самостійна публікація творів, взаємодія з аудиторією та організація літературного контенту.

Список використаної літератури

1. Чередник Л. А. Інтернет-література як феномен XXI століття // Інформація та соціум. 2017. С. 42-45.

2. Дев'ятко Н. В. Жанрові особливості та творчий потенціал сучасної української літератури (на прикладі українського цифрового самвидаву) // Наукові записки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Літературознавство. 2021. Вип. 2(98). С. 122-151. DOI: 10.34142/2312-1076.2021.2.98.07.

3. Половинчак Ю. Соціокомунікаційні аспекти української книжкової культури в епоху цифрових та суспільних трансформацій: сучасні тенденції, виклики і перспективи // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. 2024. Вип. 70. С. 23-35. DOI: 10.15407/np.70.023.

4. Wattpad – Read & Write Stories // Google Play. URL: https://play.google.com/store/apps/details?hl=uk&id=wp.wattpad.

5. Букнет. Як стати автором // Центр допомоги Букнет. URL: https://booknet.ua/help-centre/authors/article/271.

6. Задорожна В.К., Вовк О.В. Аналіз відвідуваності фанфік-сайтів в залежності від анонсів // Інформаційні технології в сучасному світі: дослідження молодих вчених. 2026. С. 69.